

Kanseri KAYDEDELİM Mİ? EVET ama NASIL?

-Patoloji Dernekleri Federasyonu anketi, 402 gönüllü katılımcının veri analizi-

B.Önal M.Gamsızkan E.Taştekin M.Uhri S. Altınay KH Gülkesen G Özgün B Celasun O Belenli H Ankaralı² S Dizbay Sak³

¹Patoloji Dernekleri Federasyonu Kanser Kayıtlılığı Komisyonu üyesi

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıbbi İstatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı

³Patoloji Dernekleri Federasyonu Başkanı

AMAÇ: Türkiye’de kanserden korunma stratejisi; uzun dönemde ‘nüfus-tabanlı kanser kayıtlılığı’ ile bütünleşerek, Globocan verilerine girebilmeyi ve insidansla birlikte mortalite oranlarında da sağlıklı veriler elde etmeyi hedeflemektedir. Bu bakışla, PDF 2014’de ‘kanser kayıtlılığı komisyonu’nu oluşturmuştur ve ülkemizdeki ‘hastane-tabanlı kanser kayıtlılığı’ sisteminin iyileştirilmesi için; konunun tarafları olan Sağlık Bakanlığı, SGK, Tıbbi Bilişim sektörü, Hematolog-onkologlarla verimli bir etkileşimi amaçlamaktadır. Komisyon ulusal kongrelerde düzenlediği oturumlarla; meslektaşlarımız ve sağlık otoriteleri arasında köprü işlevini görmüştür. Ve 2016 yılında kongre katılımcılarına yönelik 10-soruluk anket formu düzenlenmiştir. Anket verileri 402 katılımcısıyla, Patoloji camiamızın ortalama üçte birinin görüşlerini yansıtmaktadır.

GEREÇ YÖNTEM

Anket, 26. ulusal patoloji kongresi ‘kanser kayıtlılık’ oturumu katılımcılarına dağıtıldı. Ankete 88 katılımcı kongrede, 194’ü PDF web sayfasından, 102’si Patoloji çalışma gruplarının toplantılarında katıldı. Web’de soruların çoğunu cevaplamayan 18 form, değerlendirme-dışı bırakıldı. Anket sorularının çoğunu cevaplayan 402 katılımcının verileri, sayı ve yüzde frekanslarla hesaplandı. Anket cevaplarının cinsiyet-yaş-kurumlar-akademik ünvanlara göre değişimleri, Pearson ki-kare’yle incelendi. İstatistik anlamlılık p<0.05 kabul edildi, SPSS (ver.18) kullanıldı.

BULGULAR

Çalışmada 402 gönüllünün verileri değerlendirildi. “Kanser kontrolünde %98.8 meslektaşımız, kanser kayıtlılığının önemli olduğunu düşünürken”, “Kanser kayıtlılarının ülkemizdeki kanser insidansını doğru yansıtmadığını” düşünen meslektaşlarımız %78.1’dir. “Kanser kayıtlılığında patoloğun rolü olduğunu düşünen patologlar % 91.5 iken “Kanser kayıt bildirimini sağlık kuruluşlarında patoloğun mu görev tanımı içinde yer almalıdır?” sorusuna verilen en sık yanıt % 45.5 ‘hayır’, %9.5 ‘fikrim yok’tur. “Görev yaptığınız sağlık kuruluşunda ‘kanser kayıt elemanı’ görev tanımına sahip çalışan var mı?” sorusunu %40.9 ‘evet’ olarak yanıtlamıştır. “Kendi sağlık kuruluşlarından bildirilen kanser kayıtlılarının istatistiklerine ulaşamadıklarını” belirten patologlar %52.1, ‘fikrinin olmadığını’ belirten patolog oranı %28.7’dir.

Ankete katılanların % 92.2’si “görev yaptıkları sağlık kuruluşundan gönderilen kanser kayıtlılarının içeriği ve kalitesi için geri bildirim almak” istemektedirler.

Patologların %80.6’sı “Patoloji raporlama sistemlerinde ICD-O’nun kullanıldığını belirtirken, Snomed cevabı 50-yaş-üzeri patologlarda daha yüksek gözlenmiştir.

SONUÇ: Toplumumuzdaki kanser yükünün azaltılmasında, ankete katılan patologların tamamına yakını **kanser kayıt sisteminin gerekliliğine** ve çoğu bu sistemde **patoloğun eşgüdüm rolüne** inanmaktadır. **Eğitimli ‘kanser kayıt elemanı’** yetiştirilmesinin; verilerin kullanıcı dostu, **akıllı patoloji enformasyon sistemleri** ile patoloji raporlarından alınmasının ve gerektiğinde patologlar tarafından da bilimsel amaçlı değerlendirilmesinin sistemin kalite güvencesi olacağına inanılmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların demografik bilgileri

	n	%
Cinsiyet	Kadın	279 72,1
	Erkek	108 27,9
Total	387	
Yaş	20-30 yaş	62 15,6
	30-40 yaş	123 31,0
	40-50 yaş	129 32,5
	50 ve üzeri	83 20,9
Total	397	
Eğitim	2000 öncesi devlet	148 37,0
	2000 sonrası devlet	27 6,8
	Özel üniversite	24 6,0
	Devlet hastanesi	78 19,5
	Araştırma hastanesi	102 25,5
	Diğer	21 5,3
Total	400	
Eğitim Durumu	0 (Diğer)	8 2,0
	1 (?)	59 14,8
	2 (?)	58 14,5

	3 (?)	53	13,3
	4 (?)	171	42,9
	5 (?)	50	12,5
Total			

Aşağıdaki tabloda çalıştıkları kurumu "diğer" olarak işaretleyen kişilerin hangi kurumlarda çalıştığına dair verdikleri cevapların sayıca dağılımı yer almaktadır.

Çalıştığınız kurum "diğer" ise hangi kurumda çalışıyorsunuz? Belirtiniz...	n
Biotek	1
DEÜTF Emekli 2011	1
Near East University	1
Emekli Eğitim-Araştırma Hast. Tıbbi Patoloji Eğitim Sorumlusu	1
Özel Laboratuvar	2
Özel hastane	5
Özel patoloji kuruluşu	1
Özel sektör	2
Şu an çalışmıyorum	1
TKHK	1
Yurt dışı üniversite	1

Akademik unvan sorusuna "diğer" cevabını veren 8 kişinin 1' i, mesleğinin eğitim görevlisi olduğunu diğerleri ise Laboratuvar teknikeri olduğunu açıklamışlardır.

Ankette kanser kayıtçılığına yer alan 9 soruya verilen cevapların dağılımı aşağıdaki tabloda verildi.

Anket Soruları	Cevaplar	n	%
	Evet	397	98,8
	Hayır	0	0
	Fikrim yok	5	1,2
	Evet	52	13,0
	Hayır	308	76,8
	Fikrim yok	41	10,2
	Evet	36	9,0
	Hayır	314	78,1
	Fikrim yok	52	12,9
	Evet	367	91,5
	Hayır	24	6,0
	Fikrim yok	10	2,5
	Evet	180	45,0
	Hayır	182	45,5
	Fikrim yok	38	9,5
	Evet	164	40,9
	Hayır	132	32,9
	Fikrim yok	105	26,2
	Evet	77	19,2
	Hayır	209	52,1
	Fikrim yok	115	28,7
	Evet	368	92,2
	Hayır	19	4,8
	Fikrim yok	12	3,0
	ICD-0	320	80,6
	SNOMED	26	6,5

	Bilmiyorum	51	12,8
--	------------	----	------

Kanser kayıtlarının ülkemizde doğru tutulması için sizce neler gerekli? Sorusuna verilen cevaplar aşağıdaki tabloda verildi

	n
Akıllı bir sağlık idaresinin olması gerekir.	1
Algoritması kullanıcının zamanını almayan, bilirkişiler tarafından yönlendirilmiş ve denenmiş, tek bir program olmalı. Her hastanede ayrı firma, ayrı çile, günde abartısız 1 saatimiz yanlış program ve işletim nedeniyle kayıp, ayda 30, yılda 360 saat , korkunç !	1
Anlık bildirim sağlayacak bir sistemle raporlanan kanser vakaları ortak bir havuzda toplanabilir diye düşünüyorum	1
Aynı hastanın mükerrer bildirim olup olmadığının kontrolünün sağlanıp sağlanmadığı konusunda fikrim yok, bunun istatistiksel çalışmalarda önemli olduğunu düşünüyorum.	1
Bu alanda bilinçli sekretery hizmetinin geliştirilmesi.	1
Bu iş için görevlendirilmiş personel . Düzgün işleyen sekretery sistemi.	1
Bu işi üstlenecek eğitilmiş elemanlara ihtiyaç vardır.	1
Bu konuda eğitilmiş bir personelin bu işi yapması gerekmektedir	1
bu konuda yetistirilmiş kayıt elemanlarının yetistirilmesi.	1
Bu konuya özel ve özellikle patoloj, onkolog ve diğer sorumlu hekimlerin kayıt tutması zorunlu olan ulusal veri tabanının gerekli olduğuna inanıyorum.	1
bu konuyla ilgili birim kurulmalı	1
Daha çok kişileri biliclendirmeleri gerekmektedir. Erken taninin ne kadar çok önemli olduğu olduğu vurgu yapılmalıdır.	1
Direk hatla sağlık bakanlığı nezdinde toplanmalıdır	1
doğru ifadeleri içeren ve belirli aralıklarla yenilenen patoloji raporlama sistemi ve iyi bir hastane bilgi sistemi	1
Doğru programlama ve programın işleyişini sıkı takip	1
Düzenli işleyen bir kayıt sisteminin oluşturulması getekl	1
Eğitilmiş kanser kayıt elemanı	1
eğitim	1
finansal destek, TTB-Meslek Odaları- kurumlararası organizasyon, mesleki eğitim, kredilendirme, değerlendirme ve sonuç geribildirim,	1
Gerekli	1
Gerekli eğitimlerin verilmesi.	1
Günlük kayıt yapılmalı.	1
Hastaların farklı bölüm ve sağlık kuruluşlarına defalarca başvurabildikleri gözönüne alınmalıdır. Klinisyen ve onkolog da bu süreçte üzerine düşeni yapmalıdır.	1
hastalığın kanser olup olmadığını patoloj söylemeli ama nöksler ve yeni primerler de kayıt sisteminde değerlendirilebilmeli	1
Hastaneler arası bilgi aktarımı ve erişimi olmalı	1
Her aşamadaki birey üzerine düşeni yapmalı	1
Her patoloji biriminde kanser kaydı ile ilgilenen bir personel olmasını ve aylık düzenli tarama yaparak kurumun kanser kayıt listesini oluşturması	1
Her sağlık kuruluşunda bunu zorunlu kılan bir sistemin entegrasyonunun ve denetlemesinin yapılarak belli aralıklarla geri dönüşümün sağlanıp iletişim kurulması yararlı olacağına inanmak isterim	1
ICD kodunun hekim tarafından doğru girilmesi veya kontrol etmesi gerekiyor. Sekreterlikte yapılan girişler yanlışlıklara neden olabiliyor. Klinisyen nadir de olsa bazı tanıların malign benign ayrımında zorluk çekebiliyor.	1
ICD-0 koduna geçilmelidir. Hastanelerdeki (ve hastanemizdeki) bilgisayar yazılım sistemleri yeterli kullanım kolaylığına sahip olmadığı gibi kayıtların doğru geribildirimle yapılmadığını düşünmekteyim. Örneğin bizim üniversitede kullandığımız yazılım sistemini düzeltmek için ne denli çok çaba harcadığımızı bir çok meslektaşımız bilir. Devlet hastanelerine pazarlanan yazılım sistemleri standart olmalı ve ortak bir üst komisyon tarafından, her birimin bu konuda bilgili doktorlarına sistem değişiklikleri ve gereklilikleri tanımlanmalıdır. Veriler sisteme gerektiği doğrulukta klinisyen veya sekreteryası tarafından girilmemektedir. Örneğin hasta telefonlarının çoğu uydurmadır.	1
ICD-O kullanılmalı, Patoloji Uzmanlarının bu konu ile ilgilenmeleri ve konuyu sahiplenmeleri gerektiğine inanıyorum. Ayrıca bu konunun Türkiye için çok önemli olduğuna inanıyorum.	1
iletişimin doğru yapılması	1
ilgi,yaptırım,eğitim, personel	1
ilk önce bu işin önemi kavranmalı, belli rutinde kesin kayıtlar tutulmalı	1
İlk önce patoloji lab bünyesinde kanser kayıt elemanları mevcut olmalıdır	1
İyi bir patoloji bilgi sistemi	1
İYİ BİR PROGRAM, KANSER KAYIT ELEMANI	1
Kanser kayıt birimlerine gerekli eleman ve donanımın sağlanması gerekmektedir	1
Kanser kayıt elemanı verileri doğru ve pratik şekilde girmelidir. Kanser kayıtçılığı ICD kodlara bakılarak yapılmamalıdır.	1
kanser kayıta eğitilmiş elaman çalışmalı., bütün yük patoloğa yüklenmemeli, bölge bölge sadece kanser kayıtlı uğraşan gönüllü patoloj görevlendirilmeli	1
Kapsamlı bir patoloji bilgi sistemi	1
Komünikasyon	1
Konu önemli ama şu anda sadece bazı kurum patolojlerinin sırtına bindirilmiş bir yük durumunda. Üstelik kanser olmayan tümör olmayan vakalara da 5 tane giriş yapılması gerekiyor. Ücretsiz yaptırılan bir angarya. Neden kanser olmayan hastalara kayıt yaptırılıyor? Yan hastanedeki patoloj değil de neden ben bu işi yapıyorum? Bunun için bana ek ücret verilmiyor. Bu şekilde angarya şeklinde iş yaptırıldığı için çoğu kişi isyan ederek yanlış giriş yapıyor. Bu girişi yapmadan raporu onaylamama izin verilmiyor , bu haksızlık bir an önce bitmeli.	1
Kullanıcı dostu bir kayıt sistemi olması. Ek zorluklar çıkaran bir sistem değil.	1
Medical onkoloji birimlerinde bir adet sorumlu memur bulunması ve bölgesel ve ulusal bazda verilerin yıllık olarak kitap halinde ilgili hekimlere dağıtılması	1
Merkezi sistemde tutulacak istatistiklerin veri girişi kurumlar tarafından yapılmalı, ancak bu bildirim sadece patoloğun görevi olmamalı.	1
Onkoloji birimleri tarafından yapılmasının daha doğru daha sağlıklı sonuçlar vereceğini düşünüyorum	1
Onkoloji merkezi ile korele çalışan bir birim	1
Ortak terminolojiyi kullanma, kayıt tutmak için uygun eğitim verilen bireylerin istihdam edilerek bu işin gerçekleştirilmesi	1
Otomasyon sisteminin kanser kayıtlarını yapılabilecek şekilde düzenlenmesi ve sağlıknet verilerinin doğrubir şekilde girilebilmesi gerekir	1
Önce hastanelerdeki patoloji uzmanlarının fiziki şartlarının düzeltilmesi gereklidir.Yeterli personel sayısına ulaşılan birimlerde çıkmış raporlar üzerinden sağlıklı bir değerlendirme yapılabilir.	1
Öncelikle idarecilerin bu konuda bilinçli olması gerekir	1

Patolog raporu yazdığında direk sistemsel olarak kanser kayıt sistemine geçmeli. Kanser kaydı yapılmadan rapor onaylanılamamalı... daha sonra hasta farklı bir kurumda ya da farklı bir yerde tedavi için giriş yaptığında bu sisteme hastanın yakın akrabalarında kanser var mı yiyeceklerden kanser kaynaklanabileceği için genel olarak tükettiği besinler kullandığı ilaçlar kayıt altına alınır.. ve istatistiki olarak örneğin Trabzon bölgesinde kanser oranı yüzde cinsinden belirlenebilir ve örneğin bağırsak kanseri olanların hepsinin genelde tükettiği besinler karşılaştırılır ortak olanlar bu kansere sebebiyet veriyor diyebiliriz. Kesin olarak söylenmese de fikir almak anlamında...	1
Patologların kendi raporlarını denetlemeleri gerekmektedir. Raporlama sisteminde Patoloji bilgileri detay bölümünün dikkatli doldurulması ve medulla sistemine aktarılması hususunda dikkatli olunması	1
Poliklinik ve klinikte tanı alan vakaların ilk kaydı otomasyon üzerinden tek tıkla kanser kayıt birimine gelmeli. Bu aşama karmaşık bir formdan oluşuyorsa hekim tanıyı tam yazmadan atlayabiliyor	1
raporlara Snomed kodlarının entegre edilmesi	1
Sağlık Bakanlığı öncülüğünde İl Sağlık Mdr.lerinin görevlendirdiği birimler yolu ile(Sanırım şu anda uygulanan bu sistem)	1
Sertifikalı kanser kayıtçıların sayıca artması. Kayıtçıların yaptığı işle ilgili hekimlerin bilgilendirilmesi. (Kayıtçılar klinik dosyalara ulaşmakta zorlanıyorlar, özel laboratuvarlardan veri almakta zorlanıyorlar). Büyük merkezlerde patoloji laboratuvarları içinde kayıt elemanı çalışabilir. Türkiye genelinde yaklaşık 300 sertifikalı kayıtçı var.Yılda 300 bin yeni kanser tanısı ekleniyor. İzmir dışındaki büyük illerde veri kaçağı çok.	1
Sıkı kontrol	1
Sistematik yaklaşım ve alana uygun, rahat kullanılan bilgi enformasyon sistemi	1
SİSTEMİN DÜZELTİLMESİ GEREKİYOR,YETERLİ SAYIDA KALİFİYE ÇALIŞAN VE SIKI DENETİM İLE EPEY YOL ALINABİLECEĞİNİ DÜŞÜNÜYORUM	1
Son zamanlarda aktifleşen, patoloji raporunun onaylanması için tanı kodunun girilme zorunluluğu ile kanser kayıt işlemi doğru bir şekilde yapılıyor bence.	1
Tc kimlikli ayrıntılı kanser kayıtları kanser alt tipinden yaş aldığı radyoterapi kemoterapi vb tedaviler geçirdiği ameliyat türleri vb hastaya,tanıya ve tedaviye ait tüm detayların tutulması ve istenildiğinde rahat ulaşımı ,tüm hastanelerin bu bilgilere ulaşabildiği ağ.	1
tüm bileşenlerin etkin koordinasyonu	1
Tüm hastane bilgi yönetim sistemlerinin ortak veritabanından beslenmesi.	1
Tüm kanser tanıli patoloji raporları ICD-0 ile kodlanmalı, her hastanede kanser kayıt birimi bulunmalı, kanser kayıt elemanı kliniklerle koordine şekilde çalışmalı	1
Tüm kurumlarda bu konuda yetkin personelin çalıştırılması ve tüm ülkede aynı kodlama sisteminin kullanılması gerekmektedir.	1
Üniversitelerden devlet hastanelerine kadar tüm birimlerde daha bilinçli katılım gerekli	1
Verilen hizmet daha düzenli ve kaliteli olmalı	1
yetmiş personel gerekli, patologlar iş yükü içinde bu görevi de yapmaya çalışıyor, ancak çoğu kez eksik işlem yapılıyor, ayrıca geri dönüş sağlıklı değil	1
Zaman ve eleman	1

Anket sorularına verilen cevapların cinsiyetlere göre dağılımı aşağıdaki tabloda verildi.

Kanser kayıtçılığında **patoloğun rolü** olduğunu düşünüyor musunuz? **Sorusuna “evet” cevabı erkeklerde daha yüksek** oranda, **“fikrim yok” cevabı ise kadınlarda** daha yüksek oranda elde edilmiştir. Bunun dışında tabloda yer alan diğer 8 soruya verilen cevapların kadın ve erkeklerde benzer oranlarda olduğu görülmüştür. Bir başka ifadeyle 4. Soru hariç diğer 8 soruya verilen cevaplar üzerine cinsiyetin etkisi anlamlı bulunmamıştır.

Tablo... Sorulara verilen cevapların cinsiyetlere göre dağılımı

Soru No		Kadın		Erkek		P
		n	%	n	%	
	Evet	274	98,2	108	100,0	
	Hayır	0	0	0	0	
	Fikrim yok	5	1,8	0	0,0	
	Evet	31	11,2	18	16,7	
	Hayır	218	78,4	82	75,9	
	Fikrim yok	29	10,4	8	7,4	
	Evet	21	7,5	12	11,1	
	Hayır	220	78,9	86	79,6	
	Fikrim yok	38	13,6	10	9,3	
	Evet	250	89,9	102	94,4	
	Hayır	18	6,5	6	5,6	
	Fikrim yok	10	3,6	0	0,0	
	Evet	121	43,7	48	44,4	
	Hayır	130	46,9	49	45,4	
	Fikrim yok	26	9,4	11	10,2	
	Evet	104	37,4	52	48,1	
	Hayır	101	36,3	28	25,9	
	Fikrim yok	73	26,3	28	25,9	
	Evet	50	18,0	24	22,2	
	Hayır	142	51,1	58	53,7	
	Fikrim yok	86	30,9	26	24,1	

8	Görev yaptığınız sağlık kuruluşundan gönderilen kanser kayıtlarının içeriği ve kalitesi ile ilgili geri bildirim almak ister misiniz?	Evet	255	91,7	100	94,3	0.632
		Hayır	13	4,7	4	3,8	
		Fikrim yok	10	3,6	2	1,9	
		ICD-0	222	80,4	85	80,2	
		SNOMED	22	8,0	4	3,8	
		Bilmiyorum	32	11,6	17	16,0	

Anket sorularına verilen cevapların yaş gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda verildi.

Görev yaptığınız sağlık kuruluşunda "kanser kayıt elemanı" görev tanımına sahip çalışan var mı? **Sorusuna "evet" cevabı oranı yaş arttıkça anlamlı düzeyde artarken** "hayır" cevabının yaşla birlikte azaldığı görüldü. Ayrıca "Patoloji raporlama sisteminizde hangi sistem kullanılmaktadır?" sorusuna, ICD-0 cevabı 30-40 yaş arasında daha yüksek oranda bulunurken, **Snomed cevabı 50 yaş üzeri kişilerde daha yüksek oranda** bulundu. Diğer 7 soruya verilen cevaplar üzerine yaşların etkisi anlamlı bulunmamıştır.

Tablo... Sorulara verilen cevapların yaş gruplarına göre dağılımı

Soru No			Yaş grupları								P
			20-30		30-40		40-50		50 üzeri		
			n	%	n	%	n	%	n	%	
		Evet	62	100,0	120	97,6	128	99,2	82	98,8	
		Hayır	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Fikrim yok	0	0,0	3	2,4	1	0,8	1	1,2	
		Evet	6	9,7	11	9,0	19	14,7	14	16,9	
		Hayır	48	77,4	101	82,8	93	72,1	63	75,9	
		Fikrim yok	8	12,9	10	8,2	17	13,2	6	7,2	
		Evet	5	8,1	7	5,7	11	8,5	11	13,3	
		Hayır	51	82,3	99	80,5	99	76,7	62	74,7	
		Fikrim yok	6	9,7	17	13,8	19	14,7	10	12,0	
		Evet	57	91,9	109	88,6	116	89,9	80	97,6	
		Hayır	2	3,2	10	8,1	10	7,8	2	2,4	
		Fikrim yok	3	4,8	4	3,3	3	2,3	0	0,0	
		Evet	25	41,0	52	42,3	60	46,9	43	51,8	
		Hayır	31	50,8	55	44,7	56	43,8	36	43,4	
		Fikrim yok	5	8,2	16	13,0	12	9,4	4	4,8	
		Evet	12	19,4	37	30,3	71	55,0	43	51,8	
		Hayır	25	40,3	47	38,5	38	29,5	20	24,1	
		Fikrim yok	25	40,3	38	31,1	20	15,5	20	24,1	
		Evet	14	22,6	16	13,1	30	23,3	16	19,3	
		Hayır	24	38,7	74	60,7	63	48,8	44	53,0	
		Fikrim yok	24	38,7	32	26,2	36	27,9	23	27,7	
		Evet	58	93,5	113	92,6	117	90,7	76	92,7	
		Hayır	3	4,8	4	3,3	9	7,0	3	3,7	
		Fikrim yok	1	1,6	5	4,1	3	2,3	3	3,7	
		ICD-0	48	77,4	110	89,4	99	79,8	60	72,3	
		SNOMED	4	6,5	3	2,4	8	6,5	11	13,3	
		Bilmiyorum	10	16,1	10	8,1	17	13,7	12	14,5	

Anket sorularına verilen cevapların yaş gruplarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda verildi.

Kanser kayıtlarının ülkemizde düzenli tutulduğunu düşünüyor musunuz? **Sorusuna “evet” cevabı devlet hastanesinde çalışanlar ve diğer kurumlarda çalışanlar daha yüksek oranda “evet” cevabı vermiştir.** Ayrıca Kanser kayıt bildirimini sağlık kuruluşlarında patoloğun mu görev tanımı içinde yer almalıdır? Sorusuna “evet” cevabını verenlerin oranı “diğer” kurumlarda çalışanlarda en yüksek bulunmuş, bunu araştırma hastanesi ve 2000 öncesi devlet hastanesi kurumlarında çalışanların verdiği “evet” cevap oranları takip etmiştir. Bu iki soru dışında kalan diğer 7 soruya verilen cevapların dağılımı çalışılan kurumlara göre anlamlı değişiklik göstermemektedir.

Tablo... Sorulara verilen cevapların çalıştığı kurumlara göre dağılımı

Soru No			Çalıştığı Kurum												P
			Diğer		2000 öncesi devlet		2000 sonrası devlet		özel üniversite		devlet hst		araştırma hst		
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
		Evet	21	100,0	148	100,0	27	100,0	23	95,8	76	97,4	100	98,0	
		Hayır	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
		Fikrim yok	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	4,2	2	2,6	2	2,0	
		Evet	6	28,6	11	7,5	3	11,1	3	12,5	21	26,9	8	7,8	
		Hayır	14	66,7	119	81,0	24	88,9	20	83,3	47	60,3	82	80,4	
		Fikrim yok	1	4,8	17	11,6	0	0,0	1	4,2	10	12,8	12	11,8	
		Evet	4	19,0	12	8,1	0	0,0	1	4,2	12	15,4	7	6,9	
		Hayır	14	66,7	119	80,4	26	96,3	19	79,2	53	67,9	81	79,4	
		Fikrim yok	3	14,3	17	11,5	1	3,7	4	16,7	13	16,7	14	13,7	
		Evet	21	100,0	126	85,7	25	92,6	23	95,8	76	97,4	94	92,2	
		Hayır	0	0,0	15	10,2	2	7,4	1	4,2	1	1,3	5	4,9	
		Fikrim yok	0	0,0	6	4,1	0	0,0	0	0,0	1	1,3	3	2,9	
		Evet	14	66,7	67	45,3	12	44,4	10	41,7	30	39,0	47	46,5	
		Hayır	7	33,3	68	45,9	15	55,6	14	58,3	38	49,4	38	37,6	
		Fikrim yok	0	0,0	13	8,8	0	0,0	0	0,0	9	11,7	16	15,8	
		Evet	11	55,0	61	41,2	10	37,0	7	29,2	35	44,9	39	38,2	
		Hayır	4	20,0	51	34,5	8	29,6	10	41,7	27	34,6	32	31,4	
		Fikrim yok	5	25,0	36	24,3	9	33,3	7	29,2	16	20,5	31	30,4	
		Evet	7	35,0	24	16,2	2	7,4	8	33,3	20	25,6	16	15,7	
		Hayır	7	35,0	76	51,4	17	63,0	9	37,5	44	56,4	54	52,9	
		Fikrim yok	6	30,0	48	32,4	8	29,6	7	29,2	14	17,9	32	31,4	
		Evet	18	94,7	140	94,6	25	92,6	23	95,8	68	87,2	92	91,1	
		Hayır	1	5,3	3	2,0	1	3,7	0	0,0	9	11,5	5	5,0	
		Fikrim yok	0	0,0	5	3,4	1	3,7	1	4,2	1	1,3	4	4,0	
		ICD-0	15	71,4	113	77,4	21	77,8	21	87,5	64	83,1	85	85,0	
		SNOMED	2	9,5	13	8,9	1	3,7	1	4,2	2	2,6	7	7,0	
		Bilmiyorum	4	19,0	20	13,7	5	18,5	2	8,3	11	14,3	8	8,0	

Anket sorularına verilen cevapların akademik unvanlara göre dağılımı aşağıdaki tabloda verildi.

Kanser kontrolünde kanser kayıtlılığının önemli olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna “evet” cevabı verenlerin oranı diğer unvanlara sahip olan kişilerde daha düşük bulunmuş ancak 1-5 arasında kodlanan unvanlarda “evet” cevapları benzer oranda çıkmıştır.

Kanser kayıtlılığında patoloğun rolü olduğunu düşünüyor musunuz? Sorusuna en fazla “evet” cevabı “1”, “2, ve 4” kodlu akademik unvanlarda çıkmıştır.

Kanser kayıt bildirimini sağlık kuruluşlarında patoloğun mu görev tanımı içinde yer almalıdır? Sorusuna en düşük “evet” oranı “5” nolu akademik unvanında ortaya çıkmıştır. Bu soruya diğer unvanlara sahip olan 8 kişi ile düşük unvanlara (araştırma gör., uzm. gibi) sahip olan kişiler daha yüksek oranda “evet” cevabı vermişlerdir.

Görev yaptığınız sağlık kuruluşunda "kansere kayıt elemanı" görev tanımına sahip çalışan var mı? Sorusuna en düşük “evet” oranı “5” nolu akademik unvanında gözlenmiş ve bunu “1” nolu unvan takip etmiştir.

Görev yaptığınız sağlık kuruluşundan gönderilen kanser kayıtlarının içeriği ve kalitesi ile ilgili geri bildirim almak ister misiniz? Sorusuna en düşük "evet" oranı "diğer unvanlar" grubunda ve "5" nolu akademik unvanda ortaya çıkmıştır.

Patoloji raporlama sisteminizde hangi sistem kullanılmaktadır? Sorusuna bilmiyorum cevabını en yüksek oranda "diğer unvanlara sahip olan kişiler" vermiştir.

Tablo... Sorulara verilen cevapların akademik unvanlara göre dağılımı

Soru No			Akademik Unvan												P
			0 (diğer)		1		2		3		4		5		
			n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
		Evet	6	75,0	59	100,0	58	100,0	53	100,0	168	98,2	50	100,0	
		Hayır	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		Fikrim yok	2	25,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	3	1,8	0	0,0	
		Evet	2	25,0	5	8,5	6	10,5	8	15,1	26	15,2	4	8,0	
		Hayır	5	62,5	50	84,7	46	80,7	43	81,1	127	74,3	35	70,0	
		Fikrim yok	1	12,5	4	6,8	5	8,8	2	3,8	18	10,5	11	22,0	
		Evet	2	25,0	3	5,1	6	10,3	3	5,7	18	10,5	3	6,0	
		Hayır	5	62,5	52	88,1	47	81,0	47	88,7	125	73,1	37	74,0	
		Fikrim yok	1	12,5	4	6,8	5	8,6	3	5,7	28	16,4	10	20,0	
		Evet	7	87,5	54	93,1	53	91,4	47	88,7	161	94,2	43	86,0	
		Hayır	0	0,0	4	6,9	3	5,2	3	5,7	10	5,8	3	6,0	
		Fikrim yok	1	12,5	0	0,0	2	3,4	3	5,7	0	0,0	4	8,0	
		Evet	5	62,5	37	62,7	29	50,0	21	39,6	74	43,8	15	30,0	
		Hayır	0	0,0	22	37,3	27	46,6	24	45,3	79	46,7	27	54,0	
		Fikrim yok	3	37,5	0	0,0	2	3,4	8	15,1	16	9,5	8	16,0	
		Evet	4	50,0	21	35,6	27	46,6	24	45,3	78	45,9	8	16,0	
		Hayır	3	37,5	23	39,0	21	36,2	18	34,0	50	29,4	17	34,0	
		Fikrim yok	1	12,5	15	25,4	10	17,2	11	20,8	42	24,7	25	50,0	
		Evet	3	37,5	13	22,0	9	15,5	8	15,1	34	20,0	9	18,0	
		Hayır	3	37,5	29	49,2	35	60,3	30	56,6	89	52,4	21	42,0	
		Fikrim yok	2	25,0	17	28,8	14	24,1	15	28,3	47	27,6	20	40,0	
		Evet	6	75,0	58	98,3	57	98,3	51	96,2	153	91,1	40	80,0	
		Hayır	1	12,5	1	1,7	0	0,0	1	1,9	10	6,0	6	12,0	
		Fikrim yok	1	12,5	0	0,0	1	1,7	1	1,9	5	3,0	4	8,0	
		ICD-0	4	50,0	43	75,4	47	82,5	43	82,7	143	84,1	38	76,0	
		SNOMED	0	0,0	8	14,0	5	8,8	2	3,8	8	4,7	3	6,0	
		Bilmiyorum	4	50,0	6	10,5	5	8,8	7	13,5	19	11,2	9	18,0	